

A Bethlen-könyvtár utóéletére vonatkozik, hogy a belőle kisarjadó kollégiumi könyvtár csak létrehozó törzssanyagának ily módon való pusztulása után szerveződhetett újjá Nagyenyeden. "A poraitól Enyeden újjáéledő kollégium könyvtára a már kialakult hagyományokra támaszkodva vészelt át a nehéz időköt, és nagyobb meg-
részódtatások nélkül folytathatta működését."- fejezi be kitünő, a korszak kutatóinak figyelmébe ajánlható cikkét Jakó Zsigmond.

Téglásy Imre

FRANCICS KÁROLY: KIS KAMORÁMBAN GYERTYÁT GYUJTÉK

Ez év tavaszán jelent meg a Magvetőnél ez a rendkívül érdekes könyv: egy XIX. századi borbélylegény naplója, visszaemlékezései.

Francics Károly 1804-ben született Pápán. Apja szijgyártó volt, maga borbély lett. 1848-ban kezdte írni naplóját, amelyet visszaemlékezésekkel bővített ki, és többször is átírt. /Ezért is nehéz a könyv műfaját meghatározni./ Ez tette szükségessé, hogy a hatalmas mennyiségű anyagot rendezzék, az ismételéseket elhagyják. A munkát Vörös Károly végezte el, az ő munkája nyomán vált az a könyv nemcsak a történelemmel foglalkozók, de a nagyközönség számára is érdekes olvasmányá.

A szerkesztő az eredetileg tagolatlan munkát 23 fejezetre osztotta. Az első 13 fejezetben megismerkedhetünk Francics ifjúságával. Visszaemlékezés formájában képet kapunk egy XIX. század eleji kézműves család hétköznapijairól, de szó esik Pápa francia megszállásáról s a földrengésről is. Betekintést nyerünk a család meglehetősen labilis anyagi körülményeibe, majd megtudjuk, hogyan lesz Francicsból borbélyinas. Az inasélet viszontagságai után a vándorlás nem kevésbé keserves évei következnek. De ennek az időszaknak a bajait, gondjait megszépíti a harminc évnyi messzeség és a visszaemlékezés nosztalgiája. 1827-ben Francics Veszprémbe kerül.

A 14. fejezet az 1849. év eseményeit írja le napló formájában. Rendkívül érdekes nyomon követni, hogyan tükröződnek a helyi és

az országos események Francsics gondolataiban, miként értékeli a gyorsan változó eseményeket. Naplója jól tükrözi a mezőváros hangulatát is.

Az utolsó fejezetek az 1850-1873 közötti éveket mutatják be. Francsics személyes sorsában átmeneti fellendülés következik be, számos beruházást eszközöl, amelyek óriási kamatai azonban rövidesen tönkreteszik. Naplóját, mely igen érdekes és értékes kortörténeti dokumentum, 1871 végén zárja le. Különös forrásértékét az adja, hogy egy olyan réteg mindennapi életéről ad felvilágosítást, melyről források hiányában eddig elég keveset tudtunk.

Csajági Réka

FOLYÓIRATSZEMLE

Tudod-e, hogy a tanszéki könyvtárban rendszeresen böngészhetsz idegennyelvű folyóiratokat? Nos, ebben a munkádban szeretnénk segíteni neked a Szegeden elérhető angol és amerikai folyóiratok rövid bemutatásával.

The Canadian Historical Review /A Kanadai Történelmi Szemle/ a torontói egyetem kiadványa, mely évente négyszer, márciusban, júniusban, szeptemberben és decemberben jelenik meg. A folyóirat feladatának tekinti különböző történelmi tanulmányok és dokumentumok közlését abból a célból, hogy elősegítse a történelmi kutatást, és felkeltse az olvasó érdeklődését e tárgy iránt. Izelítőnek két cím az 1972/márciusi számból:

Egy európai hozzászólása a kanadai imperializmushoz

Az északi sarkköri vita; az 1925-ös Byrd Macmillen féle expedíció példája

A kiadvány második részében rövid kritikákat, ismertetéseket találunk a nemrégiben megjelent kanadai, amerikai, angol és európai történelmet feldolgozó könyvekről.

Chicagóban lát napvilágot szintén évi négy alkalommal az alábbi kiadvány: